

MAIALEN ARTEAGA
KAZETARIA

'Intensa'

Inoiz ez zait epeltasuna gustatu. Ez naiz sekula eroso sentitu zentroan, ustez erosoenak diren eserlekuetan. Bizitasunez sentitzeko greba mugagabe honetan eskirola sentitu naiz askotan. Pentsatzen dut, hein batean, epeltasuna badela sistemari eta *status quo*ari kome- ni zaion zerbait. Poztu daitezela, baina ez gehiegi. Haserretu daitezela, baina ez gehiegi, aldarrikatu dezatela, maitatu dezatela, hausnartu dezatela, mugi dai- tezela, baina inoiz ez gehiegi. Sentimen- duen eskala legitimoak Ibuprofenoak eta Lorazepamak gosalduko bagenitu moduan neurtzeak beldurra ematen dit. Beldurra, norman sartzeak eskala ho- rren barruan kokatzea exijitzen duela- ko, eta beldurra, eskala horretatik hain urrun kokatzen naizelako. Zu, zeure buruari hain muturreko eta neurrigabe sentitzea baimentzen diozun zoro hori.

Sentitzen dudana guztia muturreko sentitzen dudala esan didate askotan; beste askotan, aurpegiratu ere bai, alda- tu beharreko zerbait balitz bezala. Maite dudanean asko maite dut, gorroto duda- nean asko gorroto dut, zerbait gustuko dudanean, gauza sinpleena baldin bada ere, aldarrea baldintzatzeko ahalmena izateraino dut gustuko. Entregatzen nai- zenean, azken hatsa eman arte entrega- tzen naiz, eta zerbaitetan sinisten duda- nean, eskua baino gehiago ere jarriko nuke sutan sinisten dudana horregatik.

Zerbaitek amorratzen nauenean, edo min ematen didanean, gaixotu egiten naiz, amorrak eta tristurak barrua ja- ten didalako, eta burua ere bai, eta bada- kizue, gorputzari ezin zaizkio gezurrak luzaroan ezkutatu. Muturreko sentitzen dut dena, eta hala naiz lagun artean, eguneroko erabaki sinpleenetan, ha- rreman sexu-afektiboetan, ikasketetan, zaintzan, haserrean, doluan, barranean txinpartak eragiten dizkidan albistek irakurtzen ditudanean eta militantzian.

Mugitzen dena ez da berez mugitzen, bestelako indar batek eraginda mugit- zen da beti, mugitzen gara beti. Eta galdetzen diot neure buruari: epeltasun etengabe bizi diren horiek, kanpoan gerra hotsak daudenean bakean eta ba- rean bizi direnaren bandera altxatzen duten horiek, ezerk mugitzen ez baditu, nola mugituko dira? Gauzei garrantzi handiegia ematen diodala esan didaten horiek, dena gehiegi sentitzen dudala aurpegiratu didaten horiek ez al dau- de bizitza bizitzen ari direlakoan bes- te ezerengandik hurbilago, bizitzatik baino?

Intensa hitza itzultzaile neurona- lean bilatuz abiatu dut artikulu hau (horrela deitzen digute eskala mode- ratutik kanpo sentitzen dugunoi, nor- malean, emakumeoi), eta euskaraz *bizi* izan da lehen emaitza. Justizia poeti- koa iruditu zait. ●

Maiatz ederrak

ITXARO BORDA
IDAZLEA

Maiatzean nahi dena egiten ahal dela dio frantsesezko erran zahar batek eta hala dela iruditzen zait. Egunak luzatzen dira, tenperatura hupatzen eta halako axola-gabezia aire zerbaitek inarosten dizkigu buru zo- koak. Egia aitortze aldera, nire garuna martxo bukaeran hasten da itxeska: hiru liburu irakurtzen ditut egunean, korrika eta ibiltzera ateratzen naiz goizean eta arratsaldean, kilometroan beltzatzen ditut paper zuriak... udaberriak benetako bizi berritze garaia dira niretzat, Rachel Carsonek 1962an iragartzen zituenak baino zaratatsuagoak gainera. Beharrik eta zorionez.

Maiatzaren Lehenean langileen eguna ospatu dut lankide ohiekin Baionan opa- ro bazkalduz. Aitortu behar dut manifest- tarien artean, bilo beltz baino ile urdin eta zuri gehiago ikusten zela: langabetu batzuk, erretretadunak gehienak, non ziren besteak? Badirudi lan mundua ibi- larazten zuten sinesmen ideologikoak erraztatuak izan direla hondar hamarka- da hauetan eta badakigu, aburu-ikerke- ten arabera, langileek eta sustut langile ohiek dagoeneko eskuin muturretara bozkutzen dutela.

Lanean ari ez den jende arrunta harri- tzen da Maiatzaren Lehena besta edo jai delako. Ez du konprenitzen ere zergatik. ●